

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

21 mai 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în componență:

președinte – Andrei Harghel,

judecători – Ion Arhiliuc, Elena Covalenco, Iurie Bejenaru și Valentina Clevadî,

a judecat în ședință publică recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Constantin Miron, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 decembrie 2012 în cauza penală în privința lui

Stăvila Tudor Ion, născut la 13 august 1957, originar din s. Hulboaca, r-nul Orhei, domiciliat în mun. Chișinău, str. Iazului 57.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 02.04.08 pînă la 02.06.09;

Instanța de apel de la 10.06.09 pînă la 20.05.10;

Instanța de recurs de la 30.09.2010 pînă la 06.06.2011;

Instanța de apel (rejudecare) de la 17.06.11 pînă la 07.12.11;

Instanța de recurs de la 17.05.12 pînă la 31.07.12;

Instanța de apel (rejudecare) de la 08.08.12 pînă la 18.12.12;

Instanța de recurs de la 28.03.13 pînă la 21.05.13.

Procedura de citare a fost legal executată.

S-au prezentat:

procurorul – Dumitru Graur, care a solicitat admiterea recursului declarat;

avocatul – Svetlana Gordila în numele inculpatului Stăvila T., care a pledat pentru respingerea recursului procurorului ca neîntemeiat;

inculpatul – Stăvila Tudor, care a pledat pentru respingerea recursului procurorului ca neîntemeiat;

partea vătămată – Garștea Lidia, care a solicitat admiterea recursului procurorului.

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție asupra recursului,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei din 07 mai 2009 Stăvila T. a fost condamnat în baza art. 27, 42 alin.(2), (3), art. 195 alin.(2) CP la 12 ani închisoare.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut, că Stăvila T. în luna ianuarie 2008 a alcătuit un plan criminal cu scopul sustragerii bunurilor proprietății Lidia Garștea prin șantaj în următoarele circumstanțe: Stăvila T., acționînd conform planului său criminal stabilit și cunoscînd cu certitudine că șase copii ai cet. L. Garștea se află la muncă peste hotarele RM, și posedă sume de bani, la 25 ianuarie 2008 a organizat răpirea ultimei de la domiciliul ei, situat în s. Hulboaca, r-nul Orhei.

Întru realizarea scopului său criminal, Stăvila T., în schimbul unei recompense bănești, a angajat cetățenii Al. Botnaraș și I. Cruzin să execute răpirea cet. L. Garștea.

Ulterior, Al. Botnaraș și I. Cruzin au declarat organelor de poliție despre intențiile acestuia și, sub controlul Departamentului Serviciilor Operative al MAI, au realizat răpirea cet. L. Garștea, deținând-o cu acordul ei într-un apartament conspirativ din mun. Chișinău.

La data de 25 ianuarie 2008 Stăvila T., convingându-se de faptul că cet. L. Garștea a fost răpită, telefonic l-a amenințat pe cet. Z. Mihailă cu omorul concubinei sale și a cerut transmiterea sumei de 20 000 euro, echivalentul a 333 600 lei, declarând că, în caz de refuz de a transmite banii, amenințările vor fi realizate.

Luând în considerare că Al. Botnaraș și I. Cruzin au refuzat cu bună voie comiterea infracțiunii și au anunțat organele de drept despre intențiile lui Stăvila T., ultimul din cauze independente de voința sa n-a însușit banii ceruți, necătfînd la faptul că acțiunile ce țin de răpirea cet. L. Garștea de a fi transmiși banii au fost realizate.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri:

-Inculpatul Stăvila T., care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care dînsul să fie achitat, din motivul lipsei faptului infracțiunii;

-Avocații Alexandru Mihai, Iana Talmaci și Sergiu Bucicov în numele inculpatului, au solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărîri de achitare. În argumentarea cerințelor s-a invocat încălcările procedurale comise atît în cadrul urmăririi penale cît și cercetării judecătorești asupra cărora instanța de judecată nu s-a pronunțat deși au fost invocate în ordinea prevăzută de lege.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 mai 2010 au fost admise apelurile declarate, casată sentința și pronunțată o hotărîre nouă, conform căreia Stăvila T. a fost condamnat în baza art. 164 alin.(2) lit. e), f) CP la 5 ani închisoare. În temeiul art. 90 CP s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 3 ani.

Totodată, s-a dispus încasarea din contul inculpatului Stăvila T. în beneficiul părții vătămate L. Garștea a sumei de 3 000 lei ca pagubă morală. Acțiunea civilă în partea prejudiciului material a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

5. Prin decizia Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 08 februarie 2011 au fost admise recursurile declarate de procuror și inculpat, casată decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 mai 2010 și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2011 au fost admise apelurile declarate de inculpatul Stăvila T. și avocatul Mihai Alexandru, casată sentința Judecătoriei Orhei din 07 mai 2009, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărîre, prin care Stăvila T. a fost condamnat în baza art. 164 alin. (2) lit. e), f) CP la 5 ani închisoare, iar în temeiul art. 90 CP executarea pedepsei numite i-a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 ani.

S-a dispus încasarea din contul lui Stăvila T. în beneficiul lui L. Garștea prejudiciul moral în sumă de 10 000 lei. Acțiunea civilă, în partea încasării prejudiciului material a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se expună instanța în ordinea procedurii civile.

7. Au declarat recursuri:

- Procurorul care a solicitat casarea deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și condamnarea lui Stăvila T. în baza art. 27, 42 alin. (2), art. 189 alin. (6) CP, motivînd că în dosar se conțin suficiente probe pentru condamnare, dar care au fost apreciate de către instanța de apel unilateral;

- Inculpatul Stăvila T. care a solicitat casarea hotărîrilor cu achitarea lui, motivînd că în speță a avut loc provocare la comiterea șantajului.

8. Prin decizia Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 10 iulie 2012 au fost admise recursurile declarate de procuror și inculpat, casată decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2011 și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Restituind cauza la rejudecare, instanța de recurs în decizie a invocat, că potrivit prevederilor art. 436 alin. (2) CPP, pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămîne cea care a existat la soluționarea recursului.

Astfel, prin decizia Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 08 februarie 2011 (vol. II, f.d. 133-140) s-au admis recursurile declarate de procuror și inculpatul Stăvila T., s-a casat decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 mai 2010 și s-a dispus rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Pentru motivarea soluției instanța de recurs a statuat, că reieșind din probele cercetate de către instanța de apel în ședința de judecată la rejudecarea cauzei, care au stat la baza recalificării acțiunilor inculpatului, nu s-au stabilit careva semne calificative expuse supra, care ar fi dat temei de recalificare a acțiunilor lui Stăvila T. din șantaj în răpire a persoanei din interes acaparator, astfel, concluziile instanței de apel în sensul recalificării fiind greșite.

Instanța de apel nu a acordat deplină eficiență faptului, că pronunțînd hotărîrea sa în baza probelor cercetate sub toate aspectele și analizate în ședința de judecată, nu s-a pronunțat asupra semnelor calificative din învinuire, expuse imperativ și în norma art. 189 CP, care include și acțiuni de șantaj, exprimate prin cererea de a transmite bunurile proprietarului.. însoțite de răpirea proprietarului....

Instanța de recurs ordinar a apreciat cele stabilite ca fiind o eroare ce poate fi corectată numai prin rejudecarea cauzei în ordine de apel, unde urmează să fie dată o apreciere probelor din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, după cum este stipulat în art. 101 CPP (vol. II, f.d. 138).

Instanța de recurs a relatat, că instanța de apel nu s-a expus pe marginea tuturor motivelor invocate în apeluri, prin ce a încălcat prevederile art. 414 alin. (3) CPP.

Instanța de recurs a mai notat, că instanța de apel a ignorat indicațiile instanței de recurs și repetat a adoptat aceeași soluție, ignorînd cerințele art. 436 CPP.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 decembrie 2012 au fost respinse ca depuse peste termen apelurile avocaților Iana Talmaci și Sergiu Bucicov în numele inculpatului Stăvila T.

Au fost admise apelurile inculpatului Stăvila T. și al avocatului Alexandru Mihai în interesele primului, casată sentința Judecătoriei Orhei și pronunțată o hotărîre nouă potrivit căreia s-a dispus încetarea procesului penal pe învinuirea prevăzută de art. 27, 42

alin.(2),(3), 195 alin. (2) CP, conform art. 391 alin.(1) pct.6) CPP - existența altor circumstanțe care condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

9.1. Pentru a pronunța decizia instanța de apel a reținut, că activitatea colaboratorilor DSO de investigare a cazului nu numai că nu a fost autorizată în modul stabilit de lege, dar s-au manifestat ca instigatori și această versiune a inculpatului a rămas necombătută pe parcursul judecării cauzei, or, partea acuzării nu a prezentat nici o probă suplimentară ce ar infirma declarațiile inculpatului, precum că urmărirea penală s-a desfășurat cu încălcarea legii, că dosarul a fost „fabricat”.

Instanța de apel a mai concluzionat, că colaboratorii DSO al MAI, organizând prinderea în delict flagrant a inculpatului, prin provocarea acestuia la comiterea răpirii și șantaj a L. Garștea, fără informarea organului de urmărire penală, inclusiv a procurorului și în lipsa unui dosar penal au încălcat principiul contradictorialității și principiul de egalitate a armelor, prevăzut de art. 24 CPP, art. 6 al. 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale și această concluzie mai rezultă din jurisprudența CEDO, invocând cauze concrete. Acestea și alte abateri de la legislația de procedură penală, în opinia instanței de apel, au condus la încetarea procesului penal.

10. Procurorul, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) CPP, a declarat recurs ordinar, solicitând casarea deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei cu condamnarea inculpatului în baza art. 27, 42 alin. (2), 189 alin. (6) CP la 12 ani închisoare. În motivarea recursului procurorul a menționat, că decizia instanței de apel este nefondată, bazată pe aprecierea unilaterală a probelor, iar circumstanțele constatate sunt eronate, hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, fapt care a dus la adoptarea hotărîrii ilegale.

Recurentul în recurs mai afirmă următoarele:

.... afirmațiile instanței de apel referitor la declarațiile martorilor A.Botnăraș și I.Cruzin precum că ar fi îndoielnice și nu pot constitui probe de vinovăție a inculpatului, fiindcă ei au acționat în calitate de agenți sub acoperire și că Stăvila T. ar fi fost provocat la comiterea infracțiunii, sunt neîntemeiate.

La fel, instanța de apel neîntemeiat exclude ca probe și înregistrările convorbirilor telefonice între martorii menționați mai sus și Stăvila T., precum că au fost angajați în calitate de agenți sub acoperire și au înscenat răpirea L.Garștea de la domiciliu, deoarece colaboratorii de poliție fiind sesizați despre organizarea comiterii unei infracțiuni din categoria celor grave, au întreprins urgent toate acțiunile necesare pentru evitarea urmărilor grave și prinderii infractorului în flagrant delict.

Conform art.2 al Legii privind activitatea operativă de investigații nr.45 din 12.04.1994 printre sarcinile activității operative de investigații se enumera inclusiv și prevenirea, curmarea, descoperirea infracțiunilor și a persoanelor care le organizează, le comit s-au le-au comis.

Articolul 6 al aceleași legi prevede că „în scopul soluționării sarcinilor prevăzute la art. 2, organele care exercită activitatea operativă de investigații, **respectînd regulile de conspirație, sunt în drept: să înfăptuiască, cu autorizarea judecătorului de instrucție**, următoarele măsuri operative de investigații: a) cercetarea domiciliului și instalarea în el a aparatelor audio, video, de fotografiat, de filmat etc; b) supravegherea domiciliului prin utilizarea mijloacelor tehnice; c) **interceptarea convorbirilor telefonice și a altor convorbiri**”.

Astfel, la materialele cauzei penale este anexată încheierea judecătorului de instrucție nr. 13-62/08 din 23.01.2008 despre autorizarea interceptărilor și înregistrărilor convorbirilor și imaginilor lui Stăvila T. cu A.Botnăraș și I.Cruzin, în calitate de corpuri delicate cu 4 CD-uri purtători de informație cu înregistrările convorbirilor lui Stăvila T.

Conform pct.2 al raportului de expertiză nr.143 din 22.01.2010 - careva caracteristici de modificări, adăugări, înlăturări, ștersături, adică semne de montare în înregistrările audio/video și a înregistrărilor audio în litigiu prezentate la cercetare nu au fost depistate.

Din aceste considerente instanța de apel neîntemeiat a constatat, că colaboratorii DSO fără autorizare legală au purces la investigarea cauzei nu într-o manieră pasivă de supraveghere și investigare a pretensei activități criminale, dar în mod activ i-au implicat pe A.Botnăraș și I.Cruzin sub acoperire ca coparticipanți la comiterea șantajului - determinându-l pe inculpat la comiterea pretensei infracțiuni.

În opinia recurentului, reieșind din logica instanței de apel, colaboratorii de poliție urmau să aștepte și să admită comiterea infracțiunii incriminate inculpatului Stăvila T. cu survenirea consecințelor grave ca rezultat al comiterii acesteia și ulterior „cu întârziere” să acționeze conform legii, cu toate că Legea vizată prevede expres că printre sarcinile activității operative de investigații se enumera inclusiv prevenirea și curmarea, acțiuni care legal au fost întreprinse de către colaboratorii de poliție.

Acuzatorul nu este de acord nici cu afirmațiile instanței de apel precum, că partea acuzării nu a prezentat nici o probă suplimentară ce ar infirma declarațiile inculpatului, precum că urmărirea penală s-a desfășurat cu încălcarea legii și că dosarul a fost „fabricat”, deoarece prin probele administrate și prezentate instanței este dovedit incontestabil participarea inculpatului Stăvila T. la comiterea infracțiunii în calitate de organizator, concluzie la care a ajuns și instant de fond.

Declarațiile inculpatului Stăvila T. urmau a fi apreciate critic, deoarece au fost date cu un singur scop, ducerea în eroare a organului de urmărire penală și eschivarea de la răspunderea penală pentru fapta comisă.

Mai mult ca atât, instanța de apel face referire la unele afirmații ale inculpatului, în pofida faptului că astfel de declarații nici nu sunt reflectate în proces-verbal.

Instanța de apel a lăsat fără apreciere, că inculpatul Stăvila T. în ședință a confirmat declarațiile părții vătămate L.Garștea, cu referire la aceea, că el a venit **în apartamentul unde era răpită și s-a convins că anume ea este persoana șantajată.**

Procurorul mai menționează și acel fapt că prin decizia din 08februarie 2011 Curtea Supremă de Justiție a statuat, că nu s-au stabilit careva semne calificative expuse supra, care ar fi dat temei de recalificare a acțiunilor inculpatului Stăvila T. **din șantaj în răpire** a persoanei din interes acaparator, astfel, concluziile instanței de apel în sensul recalificării fiind greșite.

Recurentul în recurs atenționează asupra faptului, că instanța de apel nu a acordat deplină eficiență semnelor calificative expuse imperativ în norma art.189 CP, care include acțiuni de șantaj, exprimate prin cererea de a transmite bunurile proprietarului...însoțite de răpirea proprietarului..., indicații ce se conțin în decizia premergătoare a instanței care conform art.436 CPP urmau a fi executate de instanța ierarhic inferioară.

11. Verificând argumentele invocate de procuror în recursul ordinar în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi admis cu remiterea cauzei la rejudecare, reieșind din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 414 CPP instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar și poate administra la cerea părților, orice probe noi pe care le consideră necesare.

Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit art. 436 alin. (2) CPP pentru instanța de rejudicare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii.

Însă aceste prevederi legale de către instanța de apel au fost ignorate.

12. Așa, adoptînd decizia de încetare a procesului penal, instanța de apel a încălcat cerințele art. 414, 101, 436, 391 pct. 6) CP și altele care vor fi menționate în continuare.

În opinia instanței încălcările procedurale comise la urmărirea penală au condus la nulitatea actelor referitoare la efectuarea măsurilor de investigație la urmărirea penală. În acest context instanța de apel a relatat, că probele cercetate, inclusiv din înregistrările convorbirilor susmenționate rezultă, că colaboratorii DSO cu încălcarea prevederilor legale, în lipsa cererii părții vătămate și cu 8 zile înaintea pornirii urmăririi penale, au angajat în calitate de agenți sub acoperire pe cet. Al. Botnăraș și I. Cruzin, care în urma convorbirilor purtate de ei cu Stăvila T., au înscenat răpirea L. Garștea de la domiciliu.

În opinia instanței de apel, încălcările normelor procedurale la efectuarea măsurilor operative de investigații au afectat ireversibil și iremediabil posibilitatea probării acțiunilor pretinse ca criminale ale făptașului, or, declarațiile inculpatului Stăvila T., precum că dînsul a fost provocat la comiterea infracțiunii de către colaboratorii poliției nu pot fi combătute în situația în care probele acușării sunt nule.

Potrivit art. 93 alin. (4) CPP datele de fapt obținute prin activitatea specială de investigații pot fi admise ca probe numai în cazurile în care ele au fost administrate și verificate prin intermediul mijloacelor prevăzute la alin. (2), în conformitate cu prevederile legii procesuale, cu respectarea drepturilor și libertăților persoanei sau cu restricția unor drepturi și libertăți, autorizate de către instanța de judecată.

Aceste prevederi legale nu au fost respectate în cauza din speță, iar încheierea judecătorului de instrucție nr.13-62/08 din 23.01.2008 despre autorizarea interceptărilor, a înregistrării convorbirilor și imaginilor lui Stăvila T. a fost adoptată cu întârziere, adică atunci cînd au fost deja efectuate acțiuni de investigație în privința lui Stăvila T. și respectiv astfel de acțiuni cad sub nulitatea prevăzută de art. 94 alin. (1) pct. 6),8) CPP, deoarece nu mai pot fi verificate la judecarea cauzei.

Încheierea judecătorului de instrucție nr. 13-62/08 din 23.01.2008 nu numai că a fost emisă cu întârziere, dar și după adoptarea acesteia nu a fost pornită urmărirea penală și în acest sens încheierea vizată nu poate fi atribuită la mijloacele de probă prevăzute de art. 93 CPP ce ar putea fi expusă în temeiul sentinței de condamnare.

Analizînd starea de fapt constatată, instanța de apel a concluzionat, că colaboratorii DSO al MAI, organizînd prinderea în delict flagrant a inculpatului, prin provocarea acestuia la comiterea răpirii și șantajării L.Garștea, fără informarea organului de urmărire penală, inclusiv a procurorului și în lipsa unui dosar penal au încălcat principiul contradictorialității și principiul de egalitate a armelor, prevăzut de art. 24 CPP,

art. 6 al. (1) al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale.

În materialele dosarului nu există date ce ar demonstra, că în lipsa implicării colaboratorilor DSO ar fi fost comisă infracțiunea.

Astfel, instanța de apel a rezumat, că în legătură cu încălcările procedurale comise la efectuarea urmăririi penale, se impune necesitatea admiterii apelurilor, casarea sentinței și încetarea procesului penal pe temeiurile prevăzute în art. 391 alin. (1) pct. 6) CPP.

13. Colegiul penal observă, că în continuarea celor expuse mai sus, instanța de apel în decizie a accentuat asupra faptului, **că Stăvila T. nu necesită să fie achitat ... cu toate că Stăvila T. știa despre răpirea Lidiei Garștea și nu a negat faptul apariției sale în apartamentul conspirat unde ea se afla legată, adică „pregătită” pentru continuarea pretinsei șantajări.**

14. În acest context instanța de recurs notează următoarele.

Conform prevederilor art. 391 CPP sentința de încetare a procesului penal se pronunță în situația în care instanța constată existența unuia din cazurile prevăzute în alin. 1) al normei vizate - lipsește plîngerea părții vătămate, părțile s-au împăcat, decesul inculpatului ș.a.

În speță, instanța de apel, încetînd procesul penal, s-a referit la pct. 6) din alineatul (1) din norma vizată - există circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

Potrivit art. 332 CPP instanța este obligată să înceteze procesul penal dacă, pe parcursul judecării cauzei, se constată circumstanțe prevăzute de lege, inclusiv cele expuse în alineatul precedent din prezenta decizie.

Conform prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) CPP la circumstanțe prevăzute de lege care condiționează excluderea pornirii penale sau tragerea la răspundere penală se referă situațiile:

- există cel puțin unu din cazurile prevăzute în art. 35 CP (legitima apărare, riscul întemeiat, ș.a.) care înlătură caracterul penal;
- renunțarea de bună voie la săvîrșirea infracțiunii în condițiile art. 56 CP;
- persoana nu a atins vîrsta la care poate fi trasă la răspundere penală;
- persoana a săvîrșit fapta prejudiciabilă în stare de iresponsabilitate și nu este necesară aplicarea măsurilor cu caracter medical;
- în cazul cînd conform legislației făptuitorul este liberat de răspundere penală (art. 217 alin. (4), 278 alin. 6), 282 alin. (2), 290 alin. (3), 325 alin. (4), 334 alin. (3), 337 alin. (2), 362 alin. (4), 371 alin. (5) CP);
- în cazul cînd Parlamentul refuză să încuviințeze începerea urmăririi penale sau trimiterea în judecată a unui deputat.

Dacă aceste circumstanțe sunt constatate în cursul urmăririi penale, se va dispune încetarea urmăririi penale, iar dacă în mersul judecării cauzei se va înceta procesul penal în instanță.

Însă circumstanțele la care se referă instanța de apel nu cad sub incidența pct. 6) alin. (1) al art. 391 CPP.

Astfel, pretinsele probe nule la care se referă instanța de apel **nu prezintă temei de încetare a procesului penal.**

Colegiul penal lărgit observă și faptul, că instanța de apel s-a referit și la încheierea judecătorului de instrucție nr-13-62/08 din 23.01.2008 despre autorizarea interceptărilor, înregistrării convorbirilor și imaginilor lui Stăvila T., considerînd-o „adoptată cu întîrziere”, fără a verifica dacă ea nu a fost adoptată ca excepție prezăcută în cazuri de urgență cum prevede art. 301 CPP (*a vedea Hotărîrea Plenului Nr. 7 din 04.07.2005 privind controlul judecătoresc*), ori dacă ea corespunde ori nu rigoriilor expuse în art. 7 alin. (1) lit. b), art. 8 alin. (1) lit. c), e) ale Legii cu privire la activitatea operativă de investigații la care se referă instanța.

15. Mai mult, instanța de apel n-a ținut cont de prevederile legale care în condițiile legii prezintă încălcări ce atrag după sine nulitatea actelor procedurale.

Potrivit prevederilor art. 251 alin. (1) CPP încălcarea prevederilor legale care reglementează desfășurarea procesului penal atrage nulitatea actului procedural numai în cazul în care s-a comis o încălcare a normelor procesuale penale ce nu poate fi înlăturată decît prin anularea acestui act.

Încălcările de ordin absolut ce atrag nulitatea actului se conțin în alin. (2) al normei vizate, însă încălcările din speță nu cad sub incidența lui.

Relevante în aspectul dosarului sunt stipulările din alin. (4) al aceluiași articol - încălcarea oricărei alte prevederi legale decît cele prevăzute în alin.(2) atrage nulitatea actului, dacă a fost invocată în cursul efectuării acțiunii – cînd partea este prezentă, sau la terminarea urmăririi penale – cînd partea ia cunoștință de materialele dosarului, sau în instanța de judecată – cînd partea a fost absentă la efectuarea acțiunii procesuale, precum și în cazul în care proba este prezentată nemijlocit în instanță.

Însă din dosar reiese, că atît în cursul efectuării urmăririi penale cît și la terminarea ei, nici inculpatul nici apărătorul **n-au semnalat prin nimic careva încălcări de procedură, acceptînd mersul efectuării ei.**

Or, aceasta înseamnă, că atît avocatul cît și inculpatul au avut răgaz pentru a înainta demers corespunzător la timpul potrivit, iar dacă exercitarea acestui drept procesual n-a fost utilizat în termenul prevăzut de lege, aceasta impune pierderea dreptului și nulitatea actului efectuat peste termen (art. 230 alin. (2), (3) CPP).

16. Colegiul remarcă și faptul, că adoptînd decizia, instanței de apel a ignorat și cerințele art. 436 alin. (2) CPP – ea n-a îndeplinit indicațiile expuse în decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 08.02.2011 în vederea adoptării hotărîrii legale și întemeiate, precum și nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate de apelanți în apeluri.

17. Erorile menționate afectează considerabil decizia atacată, constituind temei de drept prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) CPP pentru casarea ei iar acestea conduc la admiterea recursului cu casarea hotărîrii atacate și remiterea cauzei în instanța de apel, întrucît erorile comise nu pot fi înlăturate în instanța de recurs.

18. Rejudecînd cauza, instanța de apel va înlătura erorile menționate și, îndeplinind prevederile art. art.436, 101, 394, 414-419 CPP, ținînd cont și de temeiurile invocate în apeluri și recursul procurorului, va adopta hotărîre legală și întemeiată.

19. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Constantin Miron, casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 decembrie 2012, în cauza penală în privința lui **Stăvila Tudor Ion** cu remiterea cauzei la rejudecare de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă, pronunțată în ședința publică la 18 iunie 2013, ora 9³⁰

Președinte	/semnătura/	Andrei Harghel
Judecători	/semnătura/	Ion Arhiliuc
	/semnătura/	Elena Covalenco
	/semnătura/	Iurie Bejenaru
	/semnătura/	Valentina Clevadi